

Warszawa, dnia 18 kwietnia 2018 r.

**Opinia do ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz ustawy
o kierujących pojazdami**

(druk nr 786)

I. Cel i przedmiot ustawy

Ustawa o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz ustawy o kierujących pojazdami wykonuje wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 października 2016 r. (sygn. akt K 24/15), stwierdzający niezgodność art. 102 ust. 1 pkt 4 i ust. 1c ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (dalej jako u.k.p.) w związku z art. 135 ust. 1 pkt 1a lit. a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (dalej jako P.r.d.), z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej.

Trybunał orzekł, że art. 102 ust. 1 pkt 4 i ust. 1c u.k.p. w związku z art. 135 ust. 1 pkt 1a lit. a P.r.d., w zakresie w jakim nie przewiduje sytuacji usprawiedliwiających – ze względu na stan wyższej konieczności – kierowanie pojazdem z przekroczeniem dopuszczalnej prędkości o więcej niż 50 km/h na obszarze zabudowanym, jest niezgodny z art. 2 i art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Według Trybunału, wymóg zapewnienia obywatelom rzetelnej procedury administracyjnej wywodzony z art. 2 Konstytucji zobowiązuje ustawodawcę m.in. do takiego zorganizowania tej procedury, aby w jej ramach organ administracyjny mógł dokładnie wyjaśnić stan faktyczny i załatwić sprawę z uwzględnieniem, w tym również – w razie takiej potrzeby – z wyważeniem kolidujących ze sobą dóbr, wartości i interesów. Podobnie wymóg sprawiedliwej procedury sądowej płynący z art. 45 ust. 1 Konstytucji oznacza konieczność pozostawienia sądowi (organowi) odpowiedniego luzu decyzyjnego, który pozwoli mu na uwzględnienie wszelkich okoliczności sprawy, nade wszystko więc tych, które uzasadniają odstąpienie od zastosowania sankcji administracyjnej.

Mając na uwadze wskazania Trybunału, a także postulaty o charakterze *de lege ferenda*, sformułowane w uzasadnieniu jego wyroku, zaproponowano, aby w art. 135 P.r.d. oraz art. 102 u.k.p. zostały dodane nowe ustępy, które będą stanowić podstawę do:

- po pierwsze, odstąpienia przez policjanta od zatrzymania prawa jazdy w razie stwierdzenia, że kierowca wprawdzie dopuścił się czynu polegającego na przekroczeniu prędkości dopuszczalnej o więcej niż 50 km/h w terenie zabudowanym, ale działał przy tym w stanie wyższej konieczności, w celu uchylenia bezpośredniego niebezpieczeństwa grożącego dobru chronionemu prawem, jeżeli niebezpieczeństwa tego nie można było uniknąć inaczej, a poświęcone dobro w postaci bezpieczeństwa na drodze przedstawiało wartość niższą od dobra ratowanego,
- po drugie, wydania w takiej sytuacji przez starostę decyzji odmownej w przedmiocie zatrzymania prawa jazdy.

Dodatkowo, w art. 2 pkt 2 noweli proponuje się wprowadzenie rozwiązania, które zobliguje starostę do wydania decyzji w przedmiocie zatrzymania prawa jazdy w terminie 21 dni od dnia powzięcia informacji o tym fakcie.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Ustawa uchwalona przez Sejm na 61. posiedzeniu w dniu 12 kwietnia. pochodziła z przedłożenia senackiego (druk sejmowy nr 2059, wpłynął do Marszałka Sejmu w dniu 16 listopada 2017 r.). Projekt ustawy skierowany został do I czytania w Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych.

Posłowie przyjęli do przedłożenia Senatu dwie poprawki. Przesłankę bezpośredniego niebezpieczeństwa grożącego życiu lub zdrowiu człowieka zastąpili bezpośrednim niebezpieczeństwem grożącym dobru chronionemu prawem oraz wydłużyli, z 14 do 21 dni, termin na wydanie przez starostę decyzji w przedmiocie zatrzymania prawa jazdy.

Ustawa nie budzi zastrzeżeń legislacyjnych.

Maciej Telec

Główny legislator